

1 § Justering av protokoll

Justerades protokollet för den 16 januari.

2 § Frågestund

Frågestund

Anf. 1 FÖRSTE VICE TALMANNEN:

Jag vill hälsa de deltagande statsråden välkomna.

Försvarspolitikens inriktning

Anf. 2 MATS BERGLIND (s):

Herr talman! Jag har en fråga till statsrådet Björklund. Statsrådet har den senaste tiden vid ett flertal tillfällen sagt att han vill se ett annat försvar. Det gäller då bland annat permanenta styrkor på Gotland och att utöka vårt luftförsvar och planera för försvaret av Sverige i stället för inriktningen mot utlandsstyrkorna med mera, med mera, skulle jag vilja säga.

Då infinner sig så klart följande fråga som jag vill ställa till statsrådet: Är detta den nya inriktningen på regeringens försvarspolitik?

Anf. 3 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp):

Herr talman! Det går inte att tala om försvars- och säkerhetspolitik utan att något nämna utvecklingen i Ryssland. Det är en mycket oroande utveckling där. Det är en kraftig militär återupprustning. Det är ett mer aggressivt och hotfullt Ryssland vi ser – aggressionen mot Georgien. Av maktpolitiska skäl låter man människor i grannländerna frysa när det är som kallast. Det är alltså en oroande utveckling.

Därför har vi i regeringen gemensamt kommit fram till att det nu är stopp för den sänkning av försvarsanslagen som den föregående regeringen under bra många år ägnade sig åt. Vi är överens om att anslagen inte ska sänkas mer – detta till skillnad från den rödgröna oppositionen som vill genomföra ytterligare stora miljardnedskärningar i försvaret.

Senare i år kommer en försvarsproposition att läggas fram. Regeringen kommer helt och hållet att stå bakom den. Det pågår diskussioner. Som frågeställaren säger har jag sagt att det från mitt partis sida är möjligt att man till och med är beredd att diskutera en ökning. Regeringen är

överens. Försvarsanslagen ska inte sänkas mer. Det är stor skillnad mot den opposition som finns i denna kammare och som i ett väldigt olämpligt läge vill genomföra stora neddragningar av det svenska försvaret.

Anf. 4 MATS BERGLIND (s):

Herr talman! Det var inte det jag frågade om. Jag frågade: Är statsrådet Björklunds uttalande den nya inriktningen på regeringens försvarspolitik?

Statsrådet Björklund har ju kritiserat och sagt att regeringen gör en felaktig säkerhetspolitisk analys och för en felaktig försvarspolitik. Då infinner sig frågan: Har inte statsrådet Björklund varit delaktig i regeringens försvarspolitik, eller är det så att statsrådet Björklund kritiserar statsrådet Björklunds agerande i regeringen när det gäller försvarspolitiken?

Anf. 5 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp):

Herr talman! Jag har inte kritiserat regeringens försvarspolitik. Jag har kritiserat en del av de slutsatser som Försvarsberedningen har kommit fram till.

Nu är det så att regeringens försvarspolitik för framtiden ska redovisas i den inriktningsproposition som läggs fram för riksdagen senare i år. Jag kan garantera att regeringen kommer att vara helt enig om den.

I arbetet inför den propositionen förekommer det en diskussion, liksom i en massa andra frågor. Jag ska gärna säga att jag är självkritisk och kritisk till beslut som också mitt eget parti – ja, de borgerliga partierna – tidigare under 2000-talet har deltagit i. Vi har inte i tid vaknat inför utvecklingen i Ryssland. Nu gör regeringen det.

Efter Georgienhändelserna är vi överens om att försvarsanslagen inte ska sänkas mer. Sedan finns det en del inriktningar där som diskussionerna kommer att fortsätta kring och där jag som partiledare har redovisat mitt partis uppfattning.

Vi kommer att samla oss i ett regeringsförslag till riksdagen senare i vår. Det finns inget dramatiskt i detta. Det är en beredningsprocess som nu pågår.

Skolan och ungdomsbrottsligheten

Anf. 6 HENRIK VON SYDOW (m):

Herr talman! Jag har en fråga till utbildningsminister Jan Björklund. Vi vet att bra skolor med engagerade lärare som ger eleverna breda och bra kunskaper är väldigt starka och väldigt viktiga faktorer när det gäller att avhålla unga människor, ungdomar, från kriminalitet och från att gå in i kriminella ungdomsgäng.

Vidare ser vi att ungdomsbrottsligheten stiger där kunskapsnivån i kommunala skolor faller. Under hösten har vi sett tydliga tecken på detta, till exempel i Göteborg och i Malmö i utsatta stadsdelar. Vi behöver öka medvetenheten hos kommunala beslutsfattare om skolans betydelse som en faktor just för att råda bot på detta och dra undan grogrunden för ungdomsbrottslighet.

Jag är alltså nyfiken på vilka initiativ utbildningsministern kan tänka sig för att öka medvetenheten hos lokala beslutsfattare om skolan som en faktor också när det gäller att dra undan grogrunden för ungdomsbrottslighet.

Anf. 7 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp):

Herr talman! Jag vill börja med att tacka frågeställaren för frågan. Det är i högsta grad så att en bra skola förebygger mycket elände för människor senare i livet. Det råder ingen tvekan om att det finns ett samband mellan hur barn och ungdomar lyckas i skolan och hur vuxenlivet sedan gestaltar sig.

Jag kan vända på resonemanget och säga: Gå in och titta på en fångvårdsanstalt! Du kommer där att hitta några av dem som oftast hade de allra sämsta skolresultaten och som ofta visar upp en omfattande bild av skolk och utanförskap i skolarbetet. Att nämnda samband föreligger är odiskutabelt.

Vad ska man då göra? Ja, jag menar att en skola som är just en skola är botemedlet – en skola som ser till att alla elever hänger med från början och där man inte släpper på detta med att eleverna redan från början ska lära sig att läsa och skriva och inte skickar eleverna vidare utan att de har baskunskaper. Man upprätthåller också ordning och reda och accepterar inte skolk. Man har tydliga regler och säger ifrån när elever betar sig illa men ger naturligtvis också mycket stöd till de elever som behöver det. Jag menar att den av oss förda skolpolitiken tjänar just det syfte som frågeställaren är ute efter.

Anf. 8 HENRIK VON SYDOW (m):

Herr talman! Jag tror att det är jätteviktigt och angeläget att koppla ihop de kunskapsreformer som alliansregeringen genomför med kampen mot ungdomars utanförskap. Det är, förstås, viktigt just för att dra undan grogrunden för brottslighet. Tillsammans med alliansregeringens reformer – som innebär ett ökat antal poliser och som syftar till tidiga och tydliga, ibland också tuffa, reaktioner mot unga människor som begår brott – är det här en politik som sammantaget syftar till att öka tryggheten och att minska brottsligheten.

Kan jag räkna med att utbildningsministern framöver i en dialog med kommunalpolitiska beslutsfattare, också från ett annat politiskt block, i olika delar av landet betonar vikten av satsningar på skolan och på kunskaper i skolan som en viktig reform för att dra undan det som är brottslighetens rötter?

Anf. 9 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp):

Herr talman! Det korta svaret på den ställda frågan är ett ja. Jag tror att jag redan rätt ofta gör det. Varje gång jag möter kommunala företrädare eller företrädare för skolan – lärare, kollegier, rektorer och andra – är fokus både för mig och för regeringens utbildningspolitik just att vi, om vi inte lyckas höja resultaten i den svenska skolan, fortsätter att skapa ett rätt stort socialt utanförskap i Sverige.

Det kan hända att samhället fungerade på 1950-talet även om en grupp ungdomar inte lärde sig att läsa och skriva. De fick ändå jobb på

fabriken och så. Men har vi nu på 2000-talet en stor grupp ungdomar som inte lär sig åtminstone elementa – att läsa, skriva och räkna och att kommunicera med andra – riskerar vi att skapa ett mycket stort socialt utanförskap med svårigheter med att få jobb och allt som följer av det och som naturligtvis ytterst kan leda till det som frågeställaren här beskriver – brottslighet och annat elände.

Vårt sätt att satsa på skolan är, menar jag, det enskilt viktigaste som vi i förebyggande syfte kan göra för att minska också kriminaliteten i samhället.

Ursäkt till de nationella minoriteterna

Anf. 10 SIV HOLMA (v):

Herr talman! Också jag vill ställa en fråga till statsrådet Jan Björklund.

Regeringen har aviserat att propositionen *Från erkännande till egenmakt – regeringens strategi för de nationella minoriteterna* kommer den 17 mars.

För en tid sedan hade det ena av Miljöpartiets språkrör, Maria Wetterstrand, en debattartikel i Dagens Nyheter. Där står det bland annat att hon anser att regeringen ska be de sverigefinska minoriteten och de övriga nationella minoriteterna om ursäkt för de historiska oförrätter som de har fått utstå. Jag har också ställt liknande frågor till Björklund.

Norge, som i mitt tycke har mycket att lära oss, bad de nationella minoriteterna om ursäkt i samband med att de nationella minoriteterna blev officiellt erkända. Det gjorde inte Sverige.

Är det inte dags att i samband med den aviserade propositionen uttala en ursäkt till de nationella minoriteterna: samer, tornedalingar, sverigefinnar, romer och judar? Ursäkten skulle också kunna förstärkas med att man tillsatte en sanningskommission där de historiska oförrätterna dokumenterades. Det är viktigt att historieberivningen görs på de nationella minoriteternas villkor. Det är den bästa garanten för att de fatala misstagen inte görs om.

Anf. 11 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp):

Herr talman! Jag har också läst debattinlägget. Frågan var om detta kommer i regeringens proposition i mars. Det pågår en beredning av vad som ska komma i den proposition som läggs fram senare under våren. Regeringens huvudinriktning är väl inte att gå på det förslag som lades fram i debattartikeln; det kan jag väl avslöja. Men icke förty har vi mycket att göra på minoritetspolitikens område när det gäller samer, finländare – den enskilt största nationella minoritetsgruppen i Sverige – och de andra grupperna, romer och tornedalingar. Det finns mycket att göra för att förbättra situationen. Det pågår ett arbete i regeringen och Regeringskansliet om vad denna proposition kommer att innehålla. Regeringen återkommer till det när propositionen läggs fram.

Anf. 12 SIV HOLMA (v):

Herr talman! Det vore intressant att ta fasta på det som bland annat jag frågat om. Jag har noterat att Jan Björklunds partikamrat Maria Leiss-

ner, som sitter i den romska delegationen, har haft en studiedag där man diskuterat just en sanningskommission som skulle dokumentera de oför-
rätter som den romska nationella minoriteten har fått utstå i Sverige. Jag
tycker att det vore bra om man också tittade på de andra nationella mino-
riteterna. Att dokumentera historien utifrån deras perspektiv är oerhört
viktigt utifrån ett mänskligt rättighetsperspektiv.

Anf. 13 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp):

Herr talman! Det är ingen tvekan om att det svenska majoritetssam-
hället historiskt har fört en politik gentemot några av de grupper som Siv
Holma pekar på, de vi kallar för nationella minoriteter, som de med rätta
är kritiska emot. Det är därför regeringen lyfter fram minoritetspolitiken
på ett sätt som till exempel den förra regeringen aldrig gjorde.

Jag kan som ett konkret exempel från mitt eget område nämna att de
språk som de nationella minoriteterna har som sina modersmål nu får en
starkare ställning i skolan för elever som vill få undervisning på de språ-
ken. Det var en reform som efterfrågades också av den förra regeringen,
men den lades bara i byrålådan. Jag upplever att de som företräder dessa
minoriteter är mycket tacksamma för de reformerna.

Låt oss fokusera på reformer som kan förbättra ställningen för dessa
minoriteter. Exakt vad den proposition vi lägger kommer att innehålla får
frågeställaren och andra vänta med att få reda på tills propositionen fak-
tiskt läggs.

Kvinnornas situation i Afghanistan

Anf. 14 ANNIKA QARLSSON (c):

Herr talman! Min fråga går till statsrådet Gunilla Carlsson.

För några år sedan träffade jag en kvinna som var nyvald parlamenta-
riker i Afghanistan, i det Afghanistan som fanns efter talibanstyret. Hon
kunde beskriva hur det var medan talibanerna styrde. Man hade svärtade
fönster för att ingen skulle kunna se kvinnorna i husen och hemmen. Om
en kvinna mot förmodan någon gång gick utanför sitt hus fick hon inte
höras när hon gick. Om hon hördes fick varje man som hörde henne slå
henne på öppen gata.

När diskussionen här under vintern har böljat högt och lågt om våra
insatser i Afghanistan har det känts som att det inte finns någon uppfatt-
ning om eller bild av vad resan har bestått av, vilken skillnad det redan i
dag är i Afghanistan jämfört med för bara några år sedan, när talibanerna
styrde, och vad det är för insatser vi gör på plats. Jag skulle gärna vilja
höra statsrådet berätta på vilket sätt vi gör skillnad för kvinnor i Afgha-
nistan.

Anf. 15 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (m):

Herr talman! Jag tackar för frågan. Kvinnornas utsatthet och behovet
av att vi har en politik som bidrar till att vi bättre skyddar kvinnor i hela
världen kan nog inte illustreras bättre än just i Afghanistan. Där är chan-
sen att få utbildning för kvinnor lika stor som risken att dö i barnsäng.
Det beror på årtal av försummelser, men också på detta förtryck, som
drabbade särskilt kvinnor under talibanernas styre.

I dag går fler flickor i skolan. Fler kvinnor har möjlighet att ta del av mödravård, även om vi kommer från oändligt låga nivåer. Det finns väldigt mycket kvar att göra. Afghanerna ska nu gå till val igen. Det är en väldigt känslig tid i Afghanistan där det behöver göras väldigt mycket för rättsstatsbyggande, för att se till att vi kan göra saker som garanterar allas rättigheter. Just därför tittar vi på hur säkerhet och utveckling kan gå hand i hand. Framför allt använder vi kvinnors förmåga att vara delaktiga, inte bara i fredsarbetet utan framför allt också i uppbyggnaden av landet. Därför är det så viktigt med tillgång till mödravård, utbildning och hälsa, men också till jobb och frihet.

Anf. 16 ANNIKA QARLSSON (c):

Herr talman! Det låter som att det är många bitar där som vi är väldigt många som kanske inte känner till. Det är viktigt att vi också inser att vi gör skillnad.

Det som har hänt den här veckan är att vi har fått en annan administration i USA, vilket när det gäller frågorna om kvinnors rättigheter också kan förändra positionerna. Det som är spännande att se är att Hillary Clinton varit ute och tydliggjort sin ståndpunkt i de här frågorna.

Det skulle vara intressant att höra om det finns några tankar och idéer i statsrådets arbete om på vilket sätt vi ska se till att åter knyta in USA till exempel i FN:s organ som arbetar med befolkningsfrågorna, för att ha ett aktivt arbete kring sexuella rättigheter och reproduktion, vilket under många år, under hela Bushadministrationen, har varit eftersatt och dessutom förbjudet. Vi ser att det finns en ljusning. På vilket sätt tänker statsrådet jobba med de frågorna?

Anf. 17 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (m):

Herr talman! Ledamoten Annika Qarlsson och väldigt många andra i Sverige har engagerat sig väldigt starkt för kvinnornas ställning i utvecklingen, inte minst i Sverige, men även i stort i världen.

Naturligtvis finns det enorma förväntningar på vad en ny administration kan åstadkomma. Framför allt när det gäller sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter har Sverige ett väldigt bra renommé. Vi satsar mer, just för att det är grundläggande.

När vi tittar på millenniemålen ser vi att ett av de mål som halkar efter mest är det millenniemål som handlar om kvinnors möjlighet att ta del av mödravård. Här måste vi se om vi menar allvar med utvecklingen. Det måste vara rättvist. Kvinnors behov och kapacitet måste tas till vara så som kanske inte riktigt har skett tidigare. Jag tror att Hillary Clinton har ett stort ansvar när det gäller rätten till tillgång till säkra preventivmedel och möjligheter för kvinnor att spela en ökande roll. Här finns väldigt mycket att göra i samsyn över Atlanten. Jag tänker definitivt ta tillfället i akt att föra fram våra erfarenheter och se till att EU inte halkar efter i det här arbetet, nu när vi kan se fram emot eventuella förändringar i den amerikanska administrationen.

Anf. 18 BODIL CEBALLOS (mp):

Herr talman! Jag har också en fråga till biståndsministern.

Det som har hänt i Gaza de senaste veckorna är horribelt. Vi måste alla med kraft fördöma allt våld som har skett där.

Särskilt allvarligt är att det i huvudsak drabbat civila och kommer att drabba civila under lång tid framöver. Vi har i dag på morgonen fått en föredragning i utrikesutskottet om Sveriges möjligheter att kräva skadestånd av Israel för de förluster svenska skattebetalare haft i form av sönderbombade svenska biståndsprojekt. Vi fick då veta att vi enligt gällande rätt inte kan ställa några sådana krav på Israel eftersom det inte är vår egendom.

Enligt uppgift har EU under åren 2001–2007 investerat 44 miljarder euro i infrastruktur till Gaza och Västbanken som därefter förstörts av israelisk militär. Nu torde ännu mer vara förstört.

Hur mycket av Sveriges samlade bistånd till Gaza har förlorats till följd av det senaste kriget? På vilket sätt avser statsrådet att presentera den notan för Israel?

Anf. 19 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (m):

Herr talman! Vi håller nu på och utreder, och vi inser vidden av detta fruktansvärda krig och de konsekvenser det fått. Det är viktigt att vi först och främst enas om att vi har ett extremt humanitärt behov, som måste fyllas så snart det bara går på ett så kompetent sätt som möjligt.

Vi behöver ha tillträde. Vi behöver ha en varaktig vapenvila. Vi måste anträda vägen och se till att parterna börjar prata om fred. Det är en lång och mödosam process. Vårt ansvar är i väldigt hög grad det humanitära, men naturligtvis också att titta på de skador som har åsamkats långsiktigt, både de materiella och de personliga skadorna.

Det materiella går ju att ersätta. Men det som oroar mig mest är de trauman som inte minst unga människor och barn har fått uppleva.

Vi tittar nu på allt detta och gör en inventering. Hur kan Sverige bidra på bästa sätt för att omedelbart lindra nöden? Hur ser ett utvecklingssamarbete ut som ser till den uppväxande generationens behov? Vad gör vi för att inventera de materiella skador som Sverige har åsamkats som nation och som stor givare i de multilaterala sammanhangen? Det är inte helt enkelt, och det tar viss tid.

Anf. 20 BODIL CEBALLOS (mp):

Herr talman! Jag håller med om allt det som biståndsministern säger, men det är inte ett svar på min fråga. Hur ska vi få Israel att ta ansvar för det humanitära lidandet men också de materiella och personella förlusterna? Ska Sverige göra det ensamt och på något sätt försöka få Israel att ta sitt ansvar, eller ska vi göra det tillsammans med de andra EU-länderna? Det är samma situation för dem.

Det är inte rimligt att Israel helt och hållet kommer undan all den förödelse som har skett. Israel kommer också att komma undan alla anklagelser om brott mot folkrätten av olika slag eftersom man inte erkänner jurisdiktionen i Haag. Hur ska vi få Israel att ta ansvar för vad det faktiskt har gjort? Det skulle jag vilja ha svar på.

Anf. 21 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (m):

Herr talman! Jag hann inte riktigt fram till det sista. Jag kan försäkra ledamoten att det är viktigt för oss att ha dialogen med Israel. Det ligger också i Israels intresse att det finns ett fungerande palestinskt statsbyggande som gör att man kan förhandla med varandra och komma till fred.

Många av de utvecklingsinsatser som Sverige har gjort på de palestinska områdena har uppskattats av israelerna. Samtidigt har vi från den borgerliga regeringen skärpt tonen. Vi tänker inte längre se på hur vi bygger upp och hur de bombar. Därför har vi blivit mycket fränare i dialogen inom ramen för det europeiska samarbetet.

Det är därför som vi nu inventerar och funderar på hur vi ska kunna ställa dem till svars. Det är viktigt att det inte bara handlar om att de ska ställa till svars för de skador som har gjorts. Det handlar också om att kräva att blockaden upphävs så att palestinierna ska kunna få ett liv.

Man ska sluta med bosättningsutbyggnader och se till att vägspärrar och annat undanröjs så att den ekonomiska aktiviteten kan öka på Västbanken men också i Gaza för att palestinierna själva ska kunna återgå till någon form av vardag. Det handlar inte bara om att se till att de får ett liv, utan de ska också kunna överleva.

Ministerstyre på forskningsområdet

Anf. 22 CARL B HAMILTON (fp):

Herr talman! Min fråga riktar sig till forskningsminister Lars Leijonborg. Jag tänkte att vi kunde ventilerade den kritik som mina kolleger bland professorerna har framfört till forskningsministern om att han styr alldeles för mycket, att det är för mycket pekpinnar och att Vetenskapsrådet känner sig överkört. Jag skulle gärna vilja att forskningsministern tog upp frågan och dessutom kommenterar huruvida han uppfattar att kritiken är mer allmän eller ganska avgränsad till en mindre grupp.

Anf. 23 Statsrådet LARS LEIJONBORG (fp):

Herr talman! Det har varit några mycket trevliga månader för mig sedan jag presenterade forskningspropositionen. Forskarsamhället i gemen är mycket tillfredsställt med innehållet i propositionen. Om några dagar får vi tillfälle att debattera den här i kammaren när den ska antas.

Det finns naturligtvis bland de tiotusentals forskarna i Sverige dem som inte gillar innehållet. Men det känns väldigt bra att kunna säga att utformningen i mycket hög grad byggde på inspel från forskarsamhället.

Det är en väldigt svårt avvägning. Hur mycket ska man överlämna till forskarsamhället helt och hållet, och hur mycket är det legitimt att det demokratiska systemet har synpunkter på vilka områden som ska prioriteras?

Även när vi valde ut de så kallade strategiska områdena skedde det i stor utsträckning i dialog med vetenskapssamhället.

Prot. 2008/09:61
22 januari

Anf. 24 CARL B HAMILTON (fp):

Herr talman! Jag tyckte att forskningsministern blev lite tidspressad på slutet. Han får gärna utveckla hur han har inhämtat detta. Lars Leijonborg sade att forskarsamhället har haft ett stort inflytande. Jag vill höra lite kort om hur detta har kanaliserats.

Frågestund

Anf. 25 Statsrådet LARS LEIJONBORG (fp):

Herr talman! Kammarens debattregler medger inte annat än att jag fattar mig kort. Själva grundtanken är att det behövs mer kraftsamling. Vi ska på några områden poola resurserna så att sannolikheten för vetenskapliga genombrott ökar. Det framkom i det remissarbete som föregick propositionen. Själva urvalet gjorde vi genom att framför allt Vetenskapsrådet fick komma in med förslag, och i allt väsentligt har vi följt de förslagen.

Ansvar för barn till utvisade föräldrar

Anf. 26 EMMA HENRIKSSON (kd):

Herr talman! Min fråga går till statsrådet Tobias Billström.

Vi vet att de flesta barn som växer upp ser familjen och föräldrarna som den stora tryggheten i tillvaron. Vi vet också att alla barn inte har det på det sättet. När vi märker att det verkligen inte fungerar ser vi det som vår roll att ta hand om de barnen och frånta föräldrarna vårdnaden.

Många gånger lyckas vi lösa det så att barnen kan komma tillbaka till sina föräldrar. Men ibland vet vi att det inte går. Min fråga till statsrådet är: När det är fråga om barn till föräldrar som utvisas, upphör då Sverige att ta ansvar för de barnen?

Är det rimligt att vi skickar tillbaka de barnen till ett land där den enda anknytningen är de föräldrar som vi inte anser vara lämpliga?

Anf. 27 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Herr talman! Det är alltid komplicerat när man diskuterar frågor där barn är inblandade. Det är väldigt viktigt att ta fasta på det underlag som man har tillgängligt när man fattar besluten.

Jag vill gärna understryka att även om ett dokument som till exempel barnkonventionen spelar stor roll för bedömningar av asylfall som lämnas in till svenska myndigheter kommer det nog aldrig att vara tillräckligt att bara vara barn. Det är så av lätt insedda skäl, skulle jag vilja påstå.

Utlänningslagen tar fasta på skyddsskäl och inte på åldern, könet och bakgrunden i övrigt. Det är skyddsskäl som ska bedömas, och det ska ske på individuell grund efter att en myndighet och en domstol har tittat på frågorna.

Mitt svar på din fråga är att avvisning av barn också i fortsättningen kommer att ske. Men det kommer aldrig att vara så att man kommer att skicka människor tillbaka, ut i tomma intet.

Svenska myndigheter har alltid ett ansvar att se till att det finns någon på plats, en institution eller något annat, som tar hand om barnet när det kommer tillbaka till sitt ursprungsland.

Anf. 28 EMMA HENRIKSSON (kd):

Herr talman! Jag menar att det finns situationer där att bara vara barn inte är så bara utan där barnets hela situation är sådan att vi måste ta ett större ansvar än vad vi gör i dag.

Min följdfråga är: Är statsrådet beredd att ompröva den lagstiftning vi har, tillsätta en utredning och se ifall vi kan göra mer för dessa barn?

Om statsrådet är beredd att göra en sådan utredning, är han då också beredd att se till att de barn som riskerar att utvisas under dessa omständigheter inte utvisas till dess att utredningen är klar?

Anf. 29 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Herr talman! Först och främst tänker jag inte medverka till något sådant moratorium. Ordningen är sådan i detta land att gällande lag gäller till dess att en ny lag stiftas av Sveriges riksdag. Så är fallet inte bara på mitt område utan på samtliga övriga områden.

Sedan gäller det frågan om översyn. Redan i detta nu finns den så kallade Utvärderingsutredningen som jag tog initiativ till. Det går just nu igenom den nya processordningen för utlännings- och medborgarskapsärenden.

Den fattade riksdagen beslut om år 2005 i mycket bred enighet. Det var samtliga sju partier i riksdagen som ställde sig bakom den nya lagen och den domstolsprocess som tillkom. Det vill jag gärna understryka.

När Utvärderingsutredningen är färdig den 30 juni i år kommer det kanske att finnas anledning att komma tillbaka och fortsätta diskussionen. De frågor som frågeställaren tar upp håller utredningen på att titta över. Jag ser med mycket stor spänning fram emot vad utredningen kommer att komma fram till.

Ericssons personalminskningar

Anf. 30 SYLVIA LINDGREN (s):

Herr talman! Trots att Ericsson redovisar en kraftig vinst tänker man göra sig av med 5 000 arbetare varav 1 000 i Sverige och då huvudsakligen i Stockholm. Ericssons vd anser att besparingarna är nödvändiga på en tuff marknad. Det är svårt att förstå att man trots vinst gör sig av med personal. Det är personal som bidragit till vinsten.

Min fråga är: Vad innebär detta för framtiden? KTH har till exempel betytt väldigt mycket för Ericssons utveckling och vice versa. Min fundering är: Hur ser ministern på Ericssons varsel och de framtida förutsättningarna att rekrytera till tekniska utbildningar och spetsforskning?

Vilka åtgärder tänker ministern vidta för att Sverige även i framtiden ska behålla en stark position i högteknologisk verksamhet?

Anf. 31 Statsrådet LARS LEIJONBORG (fp):

Herr talman! Jag tycker att det är en oerhört intressant fråga. Det är klart att man kan göra reflexionen att det var *ett* stort företag som gick

med plus förra året på Stockholmsbörsen, och det var Astra Zeneca. Vårt andra stora forskningsföretag, Ericsson, fortsätter att gå med stor vinst. Det här är någonting som vi ska vara oerhört tacksamma för – att det visar sig att de mest forskningstunga företagen, de främsta högteknologiska företagen, i alla fall så här långt verkar stå emot lågkonjunkturen.

Vi har någonting att lära av det. Vi ska satsa mycket på spjutspetskunnandet. Det är just därför jag hade anledning att i mitt förra svar här nämna att det är en så viktig del av regeringens strategi att satsa mycket på forskning.

Ericsson säger nu i sina varsel att de kommer att behålla sin forskning och satsa på sin spjutspetskompetens. Det tror jag är ett besked som vi som politiker ska vara tacksamma för.

Anf. 32 SYLVIA LINDGREN (s):

Herr talman! Ja, vi ska vara stolta över att det går bra för företagen. Men det är högst oroväckande när man avvecklar 1 000 personer bara i ett område som Kista, där en tredjedel av arbetstillfällena är knutna just till Ericsson. Det är ingen tillfällighet att KTH och Ericsson har ett nära samarbete också i Kista. Det är klart, herr talman, att marken gungar för de anställda, inte minst i Kista, i det sammanhanget. Det som oroar mig är också framtiden. Hur rekrytera, hur se till att vi kan vidareutveckla forskningen och att den får en sådan framtidssyn som ministern vill ha? Hur ska det gå när man åker på sådana bakslag som att ett företag som går med vinst på 6 ½ miljarder det fjärde kvartalet före skatt ändå väljer att avveckla 5 000 personer, varav 1 000 jätteviktiga personer i vårt land?

Anf. 33 Statsrådet LARS LEIJONBORG (fp):

Herr talman! Vi ska erinra oss att det här inte är den första personalneddragning som Ericsson har gjort. Vi har upplevt det här flera gånger. Det tycks vara så att omstruktureringen är en del av företagets framgång. Det har på ett individuellt plan gått väldigt bra för många av dem som har sagts upp i tidigare omstruktureringar.

Om jag flyttar till mitt andra ansvarsområde, nämligen högre utbildning, kan jag säga att det finns gott om plats på våra högskolor för att ta emot de personer som vill utnyttja den här tiden i avvaktan på en ny anställning för vidareutbildning. Vi har under de senaste dagarna offentliggjort hur vi omfördelar platser till de högskolor som ligger i områden med många varsel, men där man inte har tomma platser. Men på de flesta håll finns det tomma platser. Många av dem som nu sägs upp är hjärtligt välkomna till högskolan för vidareutbildning.

Situationen i Israel och Gaza

Anf. 34 CARINA HÄGG (s):

Herr talman! Så sent som i slutet av november uttalade utrikesminister Carl Bildt i den här kammaren att han var mer hoppfull om situationen i Israel och Gaza än på länge. Jag tror att vi därefter får fundera över vilken förmåga vi har till tidig varning för att förutse vad vi sedan har kunnat följa, med de svåra humanitära katastroferna i Gaza.

Vi är glada att bomberna har slutat falla. Ingenting är löst. Blockaden består. Konflikten har fördjupats, och inte minst är ockupationen kvar.

Det har lyfts fram en del frågeställningar tidigare här i dag. Men jag tycker att det finns fler frågeställningar och fler anledningar att ta upp det vi ser. Jag tycker också att det är viktigt att få möjlighet att ta del av på vilket sätt den svenska regeringen har uttryckt detta till den israeliska ambassadören, för jag utgår från att man kallade upp vederbörande och i klara ordalag talade om hur Sverige ser på det som har hänt.

Det är viktigt att man snabbt nu kan komma in med humanitärt bistånd utan begränsningar. Jag beklagar att EU-trojkan har varit splittrad och att det verkar som om splittringen fortgår. Det finns tveksamheter i om det verkligen finns ett EU-stöd för hur det humanitära biståndet kan föras in också i de områden där Hamas har ett inflytande, som fallet är i Gaza.

Anf. 35 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (m):

Herr talman! Humanitärt bistånd ges efter en behovsbedömning oavsett vem det är som styr och ställer. Det är en förpliktelse för oss att kunna bistå med humanitär hjälp alldeles oavsett hur det ser ut. Därför är vi väldigt aktiva just nu, eftersom behoven är enorma i Gaza.

Det stämmer att vi har haft kontakter med den israeliske ambassadören. Vi har en löpande dialog av många skäl. Jag har haft anledning att diskutera just att vi tycker att det som har skett är oacceptabelt. Det har från båda sidor – både från Hamas och från den israeliska staten – skett omfattande övergrepp mot den humanitära rätten.

Det har också skett stora, helt oförklarliga och oförsvarliga, angrepp mot inte minst FN, FN:s Unrwa och även skolbyggnader. Detta har vi påtalat. Vi har också påtalat det ansvar som Israel som ockupationsmakt de facto har för situationen i Gaza och hur man nu måste se till att humanitärt tillträde underlättas. Allt detta har vi diskuterat, och allt detta avser vi att fullfölja tillsammans med andra EU-länder.

Anf. 36 CARINA HÄGG (s):

Herr talman! Jag är väldigt glad att höra att biståndsministern delar min uppfattning om att det är oacceptabelt att man har attackerat FN:s byggnader, skolor, sjukhus och även annan materiel och andra lokaler. Sverige har en möjlighet att driva på. Om Sverige som nation inte kan utkräva ersättning för det som har byggts med svenskt bistånd och förstörts kan vi ändå via FN kräva att FN utkräver det ansvaret gentemot Israel. Jag tycker att det är viktigt att få det svaret.

Regeringen har under mandatperioden också varit tydlig med att man vill se att personer som har brutit mot folkrätten ställs till ansvar på svensk mark. Jag vill veta om det också omfattar politiska höga företrädare för Israel. Om Israel är undantaget från den policy som regeringen har uttalat i frågan är det en viktig signal. Det är naturligtvis någonting som man måste samråda om inom EU för att få en större uppslutning. Jag tycker att det är oerhört viktigt att just nu få den här signalen. Omfattas den policy som regeringen har uttalat också israeliska företrädare? Frågan ligger i regeringens hand.

Anf. 37 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (m):

Herr talman! Det finns anledning för riksdagens ledamöter att återkomma också till Carl Bildt, som hanterar frågan inte minst inom ramen för svenskt deltagande i EU:s trojka. I går ägde ett möte rum med EU:s utrikesministrar, där man bland annat diskuterade ansvarsutkrävande från många olika parter i den här konflikten.

Det finns anledning att titta på ansvarsutkrävandet och hur man ska komma till rätta med de övergrepp som sker för att skipa rättvisa. Framför allt är det viktigt för mig som biståndsminister att blicka framåt. Jag måste se behoven som finns, hur barn och kvinnor har drabbats oproportionerligt av de våldshandlingar som har begåtts och hur man ska kunna återfå någon framtidstro. Det är viktigt att vi snabbt kommer in med det humanitära, men också att vi kan hitta ett utvecklingsperspektiv för att den lidande befolkningen i Gaza ska komma över detta trauma. Vi ska också se till att man kan skapa perspektiv som leder till politiska lösningar med en tvåstatslösning där det handlar om fred och försoning men även samarbete och tillväxt mellan Israel och Palestina.

Spetsutbildning på högstadiet

Anf. 38 MARIANNE WATZ (m):

Herr talman! Min fråga riktar sig till utbildningsminister Jan Björklund. Tio gymnasiala så kallade elitutbildningar eller spetsutbildningar startar på försök i höst. Det är ett beslut som gläder många, och intresset tycks vara enormt. 101 skolor har ansökt.

De tio utvalda skolorna får dispens för att göra antagning på betyg och särskilda antagningsprov. I dag är detta förbjudet i teoretiska ämnen, men det går bra när det gäller idrott och estetiska ämnen där vi vill ta vara på talangerna.

Genom regeringens beslut får nu äntligen elever med intresse, vilja och förmåga större möjlighet att utvecklas inom matematik, naturorienterade ämnen, samhälle och humaniora. Det är viktigt för eleverna, och det är viktigt för Sverige att vi tar vara på talangerna även på de här områdena.

Vi behöver göra det redan på högstadiet. Kvaliteten på gymnasieutbildningen påverkas ju av vilken startnivå man kan utgå ifrån. Det borde vara en självklarhet att erbjuda en möjlighet även för högstadieelever med intresse och förmåga i till exempel matematik eller språk att bättre utveckla sina talanger.

Jag vill därför fråga utbildningsministern: När kommer även högstadieelever att få denna möjlighet till utveckling?

Anf. 39 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp):

Herr talman! Tack för frågan! Jag tycker att det här är en viktig reform som vi genomför inom utbildningsväsendet även om den just nu bara är i sin linda i form av en försöksverksamhet. Jag tycker att tidigare regeringar i Sverige har gjort en fullständigt galen uttolkning av vad som är jämlikhet i skolan. Jämlikhet är inte att alla ska ha lärt sig exakt lika mycket när de går ut skolan. Ungdomar är olika. En del har lätt för en del ämnen och andra har svårt för en del. Jämlikhet är att alla ska få bästa möjliga förutsättningar att nå så långt de själva kan och har förutsättning-

ar för. Skolan har en uppgift att hjälpa alla elever oavsett utgångspunkt och olika förutsättningar.

I Sverige har det ansetts att man inte ska hjälpa de duktiga eleverna. Det har inte varit fint att vara duktig mer än i idrott och musik, precis som frågeställaren säger, för då har vi särskilda utbildningar och särskilda former. Där har det varit tillåtet.

Nu öppnar vi också för teoretiska ämnen. I det här förslaget gäller det just gymnasiet, men jag är helt öppen för att vi ska vidga det till högstadiet också i ett nästa steg.

Anf. 40 MARIANNE WATZ (m):

Herr talman! Tack för svaret! Det låter väldigt lovande att det kommer att vidgas även till högstadiet. Utbildningsministern sade att det här försöket är i sin linda. Det är 10 utvalda skolor. Det betyder 10 klasser, och 101 har ansökt. 10 klasser är ungefär en klass per universitet. Det är väldigt lite.

Har utbildningsministern tänkt sig att låta det här försöket utvecklas i framtiden, vilket jag hoppas, och i så fall hur snart?

Anf. 41 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp):

Herr talman! Till att börja med blir det 10 klasser till nästa år, så det är totalt 20. Så småningom finns det tre årskurser, så då är det 60 klasser. Det är några promille av Sveriges gymnasieelever.

I varje skolklass finns elever som är lite duktigare än de andra, men man kan inte sätta alla i en särskild klass. De flesta lärare lär sig att hantera en klass som består av en grupp genomsnittselever, några som är snabbare och några som har det svårare. Men jag bedömer att det är ett antal procent av Sveriges elever som inte får tillräckligt med stimulans inom den vanliga klassens ram därför att de är så duktiga, så studiebegåvade och har så mycket fallenhet att de behöver en särskild stimulans. Exakt hur många procent det rör sig om kan jag inte svara på. Inget vet det, utan man får pröva sig fram.

Nu startar vi detta. Det startar snabbt. Det blir några klasser, och det kommer att utvidgas. Jag ser framför mig att vi kommer att anpassa lagstiftningen i gymnasiereformen och kommande skollag så att fler kan omfattas, men hur mycket och hur snabbt är det för tidigt att svara på i dag.

Migrationsverkets ansvar för asylsökandes bostäder

Anf. 42 MAGDALENA STREIJFFERT (s):

Herr talman! Jag vill ställa min fråga till statsrådet Tobias Billström. Som ministern säkert känner till har 27 lägenheter som Migrationsverket hyr ut åt asylsökande i Getinge visat sig vara i riktigt dåligt skick. Det handlar om att taket på husen läcker. Det finns enorma fuktskador.

Människor som kommer till Sverige för att söka asyl kan till en början inte svenska språket. De har ofta varit med om traumatiska upplevelser och mår väldigt dåligt. De har också svårt att hävda sina rättigheter.

Ansvarig handläggare på Migrationsverket i Falkenberg säger sig inte ha haft en aning om de akuta fuktproblemen i lägenheterna men säger

också att det inte är någon hemlighet att det ofta är problem med de fastighetsägare som Migrationsverket tvingas vända sig till. Eftersom det är svårt att hitta bostäder till asylsökande är man hänvisad till dem som blir över.

De människor som kommer till Sverige och söker asyl är ofta i en väldigt utsatt position och mår väldigt dåligt. Det är inte värdigt Sverige att vi inte kan erbjuda dem en bra bostad. Vilket ansvar har Migrationsverket att se till att de har en bra bostad? Borde inte en översyn göras?

Anf. 43 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Herr talman! Med all respekt för frågeställaren vill jag säga att jag inte kan alla delar i Migrationsverkets löpande arbete. Just det här enskilda fallet i Getinge hör jag talas om just nu. Å andra sidan är det tråkigt att höra talas om den här typen av händelser. Det indikerar att det är nödvändigt att hela tiden följa upp och se till att den verksamhet som Migrationsverket bedriver när det gäller mottagandet av asylsökande har en hög kvalitet.

Därför har regeringen vidtagit ett antal åtgärder som redan håller på att förverkligas. En av de viktigaste är översynen av lagen om mottagande av asylsökande. Den utredningen väntar vi nu den 27 februari. Den ser bland annat över just de här frågorna som gäller boendeförhållandena och vikten av att man håller rätt kvalitet och erbjuder rätt nivå på boendet. Jag hoppas att den här utvärderingen också kommer att kunna lämna svar på hur man kan vidga kretsen av möjliga boendeplatser under asyltiden för de asylsökande, men innan utredningen är klar är det svårt för mig att ha en exakt uppfattning.

Anf. 44 MAGDALENA STREIJFFERT (s):

Herr talman! Det är glädjande att vi har en utredning som är på gång. Vi ser, som sagt, att det är missförhållanden i Getinge. Migrationsverket säger också att det tyvärr är de bostäder som blir över som asylsökande oftast bor i. Jag hoppas att man kan komma fram till att man ska göra en översyn av dessa lägenheter och se till att människor som ofta är i en väldigt utsatt position får ett värdigt boende.

Jag vet att migrationsministern inte har hand om bostadsfrågorna, men det är också en bostadspolitisk fråga. Jag hoppas att man tar krafttag för att se till att det byggs fler lägenheter. Det är väldigt svårt på bostadsmarknaden i Halland. Byggandet har avstannat samtidigt som det är en oerhörd brist. De här frågorna hänger också ihop. Jag hoppas att migrationsministern kan ha ett samtal med bostadsministern om de här frågorna. Jag tror att det behövs en kraftsamling på det området också.

Anf. 45 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Herr talman! Jag har ingen annan uppfattning än Magdalena Streijffert när det gäller vikten av att se till att kvaliteten på boendet för de asylsökande hålls på en korrekt, hög nivå. Det är viktigt att människor som kommer till vårt land möter förhållanden som inte bara är drägliga utan som också möjliggör precis det som frågeställaren var inne på, det vill säga möjligheterna att tillgodogöra sig det svenska språket under asyltiden och få en trygg miljö under den första tiden i Sverige. Tanken är inte att man ska stanna i all evighet i det här boendet. Det innebär att

man också måste fundera över det när man pratar om kvaliteten. Det kanske inte ska vara en fullt utrustad lägenhet som man kommer till. Nivån kan vara något lägre, men å andra sidan ska den typen av missförhållanden som frågeställaren tar upp inte accepteras.

När det gäller den senare delen är det helt riktigt en fråga för bostadsministern. Därför tycker jag att det är rimligt att frågorna ställs till honom och inte till mig som migrationsminister.

Livsmedelsproduktionen

Anf. 46 SVEN BERGSTRÖM (c):

Herr talman! Vi har kunnat läsa i regeringsförklaringar och andra dokument att inriktningen mot en hållbar samhällsutveckling är en grundpelare i regeringens politik. Vår livsmedelsförsörjning och matkultur har stor betydelse i det sammanhanget. Det handlar om hur vi odlar, hur vi transporterar och hur långt vi transporterar våra livsmedel. Det påverkar miljö, klimat, energianvändning och hälsa.

Med Matlandet har jordbruksministern tagit ett förtjänstfullt initiativ för att 2009 ska sätta mat och matkultur i fokus. Jag har också noterat att jordbruksministern är på väg till en stor matmässa i Lyon i Frankrike i slutet på den här månaden.

Jag undrar hur jordbruksministern ser på olika delar av livsmedelsförsörjningen. Vilken roll ser jordbruksministern till exempel för den ekologiska trädgårdsodlingen, den småskaliga husbehovsodlingen? Har den någon roll att spela i ett framtida optimalt livsmedelsförsörjningssammanhang? Hur vill jordbruksministern använda matmärknigen på ett bättre sätt i det sammanhanget?

Anf. 47 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Herr talman! Jag ser stora möjligheter att utveckla olika delar av livsmedelsleden i vårt land och i andra delar av Europa genom att ta vara på de mervärden som vi har i vårt land och som också finns i andra delar av Europa. Det handlar om mervärden som är eftertraktade av konsumenterna. Konsumenterna efterfrågar nämligen alltemellanåt det som är unikt. De här möjligheterna finns i primärproduktionen, i förädlingsledet och också i distributions- och serveringsledet, det vill säga i butik och på restaurang.

Den här politiken understöds av en mängd saker, bland annat av att det numera finns en slant som är tillgänglig för dem som vill utveckla någon del av min idé med Matlandet Sverige. Den andra möjligheten är att märka det som man anser är unikt så att det blir uppenbart för konsumenterna att här finns något unikt, något som konsumenterna eftertraktar.

Anf. 48 SVEN BERGSTRÖM (c):

Herr talman! En tidigare talare var inne på att tiden är för kort för att säga allt som man vill säga. Jag märker att jordbruksministern också har svårt med det. Jag skulle gärna se att han i sitt andra svar också något kommenterar det som jag var inne på, nämligen den allra närmaste delen av odlingen, trädgårdsodlingen, den ekologiska husbehovsodlingen och vilken roll den kan ha. Jag säger det mot bakgrund av att man ser att den

är ganska stor om man studerar siffrorna. Husbehovsodlingen står för huvuddelen av den svenska produktionen av frukt och bär, ungefär en tiondel av potatisodlingen och upp till 30 000 ton grönsaker per år. Det här bortser man ifrån i många sammanhang, inte minst när det gäller stadsplanering och hänsyn till närliggande jordbruksmark.

Den närmaste vägen från jord till bord är den nära trädgårdsodlingen. Jag hoppas att jordbruksministern delar min uppfattning att det är angeläget att ta till vara den möjligheten nu när vi satsar på en bättre matkultur som svar på de matuppror och de matupprop som vi ser runt om i landet som kräver en bättre matkultur.

Anf. 49 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Herr talman! Jag måste återkomma till ordet "unik". Vi har många möjligheter i skilda delar av vårt land att ta fram produkter som är unika men som samtidigt är vad konsumenter efterfrågar, nämligen närodlade, kanske dessutom ekologiska och därmed klimatsmarta. Jag tycker att man ska ta vara på de här möjligheterna, för det innebär nämligen att vi kan skapa jobb och utveckling i olika led i matkedjan i alla delar av vårt land.

Mycket av det som frågeställaren är ute efter att få svar på sköts emellertid på det lokala kommunala planet. Att tillhandahålla odlingsmöjligheter för den som inte har odlingsmöjligheter, i form av tillhandahållande av koloniträdgårdar och liknande, är en kommunal angelägenhet, och jag vill gärna från talarstolen säga att jag vill uppmuntra den typen av aktiviteter, för det kan ytterligare öka aktiviteten på det här för mig viktiga området.

Den öppna förskolan

Anf. 50 PIA NILSSON (s):

Herr talman! Min fråga riktas till utbildningsminister Jan Björklund.

I måndags träffade jag en mängd unga mammor och pappor på öppna förskolan i Sala. De här föräldrarna träffas varje vecka under ledning av pedagogisk personal för att stärkas i sin roll som förälder. Ibland står det barnmat, sömn eller att sätta gränser på schemat, och ibland är det mer spontana ämnesområden som sätts i fokus.

De här föräldrarna är oroliga i dag. Risken för att den öppna förskolan ska läggas ned är överhängande med tanke på kommunernas minskade skatteintäkter. I Skolverkets lägesrapport konstateras just att antalet öppna förskolor minskar i hela landet av besparingsskäl. Däremot är inte Skolverket helt övertygat om att det blir en reell besparing eftersom det förebyggande arbete som bedrivs i form av föräldrastöd rent av kan vara samhällsekonomiskt lönsamt.

Därför undrar jag: Delar ministern Skolverkets uppfattning, och tänker Jan Björklund vidta några speciella åtgärder för att säkerställa verksamheten inom den öppna förskolan?

Anf. 51 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp):

Herr talman! Regeringen kommer inom kort att lägga fram en proposition till riksdagen om ökad valfrihet inom barnomsorgen.

De allra flesta barn går ju i den vanliga förskolan, men den här regeringen tycker också att det ska finnas valmöjligheter. Till exempel kommer det nya regler för öppen förskola.

Min erfarenhet är att det är frågeställarens eget parti som genom åren har motarbetat öppna förskolor, alltså alternativ till den vanliga förskolan, för det är ju det som det är. Öppen förskola är i regel använd av antingen barn till föräldrar som väljer att vara hemma delvis med sina barn eller barn som är hos dagbarnvårdare, dagmamma, och så är man kanske en tid på dagen på en öppen förskola. Det är i regel så den öppna förskolan används.

Det är ett alternativ som kommer att få en starkare ställning i den nya lag som regeringen föreslår, och jag tycker att det vore utmärkt om Socialdemokraterna röstade för den lagen.

Anf. 52 PIA NILSSON (s):

Herr talman! Jag delar definitivt inte Jan Björklunds uppfattning att det är vi socialdemokrater som motarbetar detta. Nu vet inte jag hur länge Björklund har varit aktiv politiker, men 2005, när vi införde maxtaxa, gavs också möjligheter till de kommuner som införde den taxan att få ett statsbidrag just till att anställa mer personal inom öppna förskolan och kompetensutveckla den personal som finns.

Den valfrihetsreform som Björklund uttalar sig varmt för har föga med den öppna förskolan att göra som jag har sett det. Det här är ett pedagogiskt komplement till den traditionella lagbundna förskola som finns i dag. Hit kommer föräldrar som är föräldralediga och säkerligen också de som är hemma med vårdnadsbidrag, vilket borde glädja herr Björklund.

Jag är oroad över att kommunerna nu saknar något slags viljeinriktning från regeringen om vilken status man ska tillskriva den öppna förskolan, för det här är någonting som föräldrar jublar över, inte minst förstagångsföräldrar. Det vill jag vittna om själv från när jag var det.

Anf. 53 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp):

Herr talman! Jag tycker att det är jättebra, det Pia Nilsson säger, och jag håller med om den beskrivning som Pia Nilsson gör av öppna förskolan. Det kanske är en omorientering på gång. Pia Nilsson kanske alltid har tyckt så här, men Pia Nilssons parti har inte varit så engagerat i de olika alternativen till den allmänna förskolan. Jag tycker att det är utmärkt om det är en omorientering på gång.

Det kommer ett lagförslag under våren till riksdagen – jag är glad om vi kan få en bred enighet om det – där också alternativen till den vanliga förskolan får en starkare laglig ställning.

Försäljning av Vattenfall

Anf. 54 HANNAH BERGSTEDT (s):

Herr talman! Att den moderatstyrda regeringen med dess följepartier inte är så förtjust i statligt ägande torde väl vara allmänt känt vid det här laget. Vin & Sprit har redan gått under klubban, och Centerpartiet har sagt sig vilja sälja ut Sveaskog.

I gårdagens debatt i kammaren framgick det att Folkpartiet vill sälja ut Vattenfall. Därför vill jag fråga Jan Björklund: Finns det någon plan på en översyn för att se över en utförsäljning av Vattenfall?

Prot. 2008/09:61
22 januari

Frågestund

Anf. 55 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp):
Herr talman! Svaret är nej.

Anf. 56 HANNAH BERGSTEDT (s):

Herr talman! Jag är övertygad om att allra helst de människor som bor i Norrbotten, som påverkas väldigt tydligt av en eventuell utförsäljning av Vattenfall, skulle vilja veta hur det ser ut efter 2010 om den moderatstyrda högerregeringen åter skulle ta makten. Har man då några ambitioner att se över ägandet, eller tänker man då eventuellt sälja ut Vattenfall?

Anf. 57 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp):

Herr talman! De fyra allianspartierna redovisade mycket klart före valet 2006 vilka statliga företag som var aktuella för att kunna säljas till andra ägare än staten.

Försäljning i sig är inget självändamål. Man ska göra en bra affär för skattebetalarna också. I det konjunkturläge vi befinner oss i nu är det väl ännu mindre aktuellt att sälja företag, även om det kan finnas bra affärer som man kan göra.

När det gäller Vattenfall är det alldeles uppenbart så att vi tydligt sade att det kommer att kvarstå i statlig ägo. Det ska inte säljas. Det är ett besked som vi gav inför denna mandatperiod.

Besked inför nästa mandatperiod får både den nuvarande regeringen och de som eventuellt aspirerar på att sitta i regeringen redovisa i valmanifest inför nästa val. Men under den här mandatperioden är det som frågeställaren ställer sin fråga om inte aktuellt.

Vindkraften

Anf. 58 PER BOLUND (mp):

Herr talman! Även min fråga går till utbildningsminister Jan Björklund, och den rör de borgerliga partiernas energipolitik och särskilt inställningen till vindkraft som, för att uttrycka det milt, är något oklar och otydlig från regeringens sida.

Energiminister Maud Olofsson har flera gånger sagt att 30 terawattimmar vindkraft är ett mål som är möjligt att uppnå och att vindkraften har en avgörande betydelse, som hon uttryckte det, för att nå förnyelsemålet om 49 procent förnybar energi i Sverige.

I tvär kontrast till det säger Folkpartiets klimat- och energiansvarige, Carl B Hamilton, i en debattartikel på DN Debatt i höstas att Energimyndighetens plan att gå från 10 till 30 terawattimmar vindkraft bör skrotas. Samma inriktning var också någonting som Folkpartiets partiråd beslutade om nyligen. Tydligt står hela Folkpartiet bakom denna nedmontering av vindkraftsstödet.

Min fråga är då: Vilken linje har egentligen regeringen? Vi har två partier som uppenbarligen fronderar i pressen medan två andra partier är

väldigt tysta och stilla i den här frågan. Blir det en satsning på vindkraften, eller kommer det att bli en nedmontering av vindkraftsstödet, vilket ministrarnas parti står för?

Anf. 59 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp):

Herr talman! Till att börja med är beskrivningen från frågeställaren inte korrekt. I dag har vi vindkraft som motsvarar mindre än två terawattimmar. En och en halv terawattimme eller något sådant ger vindkraften i dag. Det mål som riksdagen har ställt sig bakom är att detta ska öka till tio terawattimmar. Det har alla regeringens partier och, tror jag, om jag minns rätt, alla nuvarande oppositionspartier också ställt sig bakom. Det är en mycket kraftig utbyggnad. Det finns ingen energikälla i Sverige som just nu byggs ut så snabbt i förhållande till hur det var från början som vindkraften. Man går från en och en halv terawattimme till tio – det är ju en mångdubbling. Och styrsystem i form av certifikat och annat är ju anpassat till detta.

Det finns förslag från Energimyndigheten om att skruva upp detta mål till 30 terawattimmar. Den typen av målsättningar och den typen av diskussioner förs i regeringen, och regeringen ska under våren att lägga fram en klimat- och energiproposition till riksdagen. Då kommer regeringens hållning att redovisas.

Anf. 60 PER BOLUND (mp):

Herr talman! Det var ju skönt att man kunde bli lugnad på en punkt i alla fall, nämligen att rubriken på debattartikeln, ”Skrota satsningen på mer vindkraft”, uppenbarligen inte gäller. Det är alltså inte hela satsningen som ska skrotas utan bara delar av den.

En annan fråga som regeringen också måste svara på, om man har inställningen att man inte ska fortsätta utbyggnaden av vindkraften, är hur EU:s målsättning om ökad andel förnybar energi ska uppnås. Kravet är ju att Sverige till 2020 ska öka andelen förnybar energi till 49 procent, och kärnkraften är inte en förnybar energikälla enligt EU:s sätt att se. Om Folkpartiets linje, att kraftigt bygga ut kärnkraften, kommer att gälla innebär det att andelen förnybar el i Sverige minskar i stället för ökar, som EU kräver.

Om regeringen bestämmer sig för att gå på Folkpartiets linje blir frågan hur man då ska förhålla sig till EU:s målsättningar. Ska man gå emot EU och strunta i målsättningarna helt och hållet eller ska man i stället, på samma sätt som vissa andra länder, försöka få kärnkraften att bli klassad som förnybar?

Anf. 61 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp):

Herr talman! Regeringen står bakom EU:s målsättningar. Vi har i själva verket varit med och drivit fram dem. Självklart kommer den klimat- och energiproposition som presenteras att vara inriktad på och redovisa hur dessa målsättningar ska uppnås. Det beredningsarbetet pågår.

Målsättningarna togs av EU:s ministerråd strax före jul, och nu pågår arbetet. Det är väl känt att de i regeringen ingående partierna har olika uppfattningar om till exempel kärnkraft, men vi kommer att lägga fram en klimat- och energiproposition senare i vår där vi kommer att redovisa de planer vi har för dagen för att nå de mål som vi har ställt upp inom Europeiska unionen.

Prot. 2008/09:61
22 januari

Frågestund

Anf. 62 FÖRSTE VICE TALMANNEN:

Därmed är dagens frågestund avslutad. Jag ber att få tacka de deltagande statsråden och ledamöterna.

3 § Anmälan om fördröjt svar på interpellation

Till riksdagen hade inkommit följande skrivelse:

Interpellation 2008/09:252

Till riksdagen

Interpellation 2008/09:252 BARNEN PÅ GAZAREMSAN
av Monica Green (s)

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 13 februari 2009.

Skälet till dröjsmålet är möte med EU-nämnden samt utlandsresor.

Stockholm den 19 januari 2009

Utrikesdepartementet

Carl Bildt

4 § Bordläggning

Anmälades och bordlades

Framställning

2008/09:RS1 Riksdagsordningsfrågor m.m.

Motioner

med anledning av prop. 2008/09:80 Äktenskapsfrågor

2008/09:C4 av Carina Moberg m.fl. (s, mp, v)

2008/09:C5 av Stefan Attefall m.fl. (kd)

2008/09:C6 av Siw Wittgren-Ahl m.fl. (s, mp, v)

2008/09:C7 av Hans Wallmark m.fl. (m)

2008/09:C8 av Lars Gustafsson och Eva Johnsson (kd)

Motion

2008/09:C9 av Lars Lindblad m.fl. (m, c, fp) En könsneutral äktenskapslagstiftning (väckt enligt 3 kap. 13 § riksdagsordningen med anledning av händelse av större vikt)

5 § Anmälan om skriftliga svar på frågor

Anmälades att skriftliga svar på följande frågor inkommit

den 22 januari

2008/09:464 Bankers uppsägningar av lån

av *Hans Hoff* (s)

till finansminister Anders Borg (m)

2008/09:465 Förbud mot tidelag

av *Wivi-Anne Johansson* (v)

till jordbruksminister Eskil Erlandsson (c)

2008/09:466 Utvärdering av miljöbilsstimulanser

av *Helena Leander* (mp)

till miljöminister Andreas Carlgren (c)

2008/09:469 Alkohol och olyckor i trafiken

av *Krister Örnjäder* (s)

till justitieminister Beatrice Ask (m)

2008/09:490 Stöd till pressfriheten i Vietnam

av *Hans Linde* (v)

till statsrådet Gunilla Carlsson (m)

Svaren redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 27 januari.

6 § Kammaren åtskildes kl. 15.01.

Förhandlingarna leddes av förste vice talmannen.

Vid protokollet

CHARLOTTE RYDELL

/Eva-Lena Ekman

1 § Justering av protokoll.....	1
2 § Frågestund.....	1
Anf. 1 FÖRSTE VICE TALMANNEN.....	1
<i>Försvarspolitikens inriktning.....</i>	<i>1</i>
Anf. 2 MATS BERGLIND (s).....	1
Anf. 3 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp).....	1
Anf. 4 MATS BERGLIND (s).....	2
Anf. 5 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp).....	2
<i>Skolan och ungdomsbrottsligheten.....</i>	<i>2</i>
Anf. 6 HENRIK VON SYDOW (m).....	2
Anf. 7 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp).....	3
Anf. 8 HENRIK VON SYDOW (m).....	3
Anf. 9 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp).....	3
<i>Ursäkt till de nationella minoriteterna.....</i>	<i>4</i>
Anf. 10 SIV HOLMA (v).....	4
Anf. 11 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp).....	4
Anf. 12 SIV HOLMA (v).....	4
Anf. 13 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp).....	5
<i>Kvinnornas situation i Afghanistan.....</i>	<i>5</i>
Anf. 14 ANNIKA QARLSSON (c).....	5
Anf. 15 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (m).....	5
Anf. 16 ANNIKA QARLSSON (c).....	6
Anf. 17 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (m).....	6
<i>Krigsskadade svenska biståndsprojekt i Gaza.....</i>	<i>7</i>
Anf. 18 BODIL CEBALLOS (mp).....	7
Anf. 19 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (m).....	7
Anf. 20 BODIL CEBALLOS (mp).....	7
Anf. 21 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (m).....	8
<i>Ministerstyrelse på forskningsområdet.....</i>	<i>8</i>
Anf. 22 CARL B HAMILTON (fp).....	8
Anf. 23 Statsrådet LARS LEIJONBORG (fp).....	8
Anf. 24 CARL B HAMILTON (fp).....	9
Anf. 25 Statsrådet LARS LEIJONBORG (fp).....	9
<i>Ansvar för barn till utvisade föräldrar.....</i>	<i>9</i>
Anf. 26 EMMA HENRIKSSON (kd).....	9
Anf. 27 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m).....	9
Anf. 28 EMMA HENRIKSSON (kd).....	10
Anf. 29 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m).....	10
<i>Ericssons personalminskningar.....</i>	<i>10</i>
Anf. 30 SYLVIA LINDGREN (s).....	10
Anf. 31 Statsrådet LARS LEIJONBORG (fp).....	10
Anf. 32 SYLVIA LINDGREN (s).....	11
Anf. 33 Statsrådet LARS LEIJONBORG (fp).....	11
<i>Situationen i Israel och Gaza.....</i>	<i>11</i>
Anf. 34 CARINA HÄGG (s).....	11

Anf. 35 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (m).....	12
Anf. 36 CARINA HÄGG (s).....	12
Anf. 37 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (m).....	13
<i>Spetsutbildning på högstadiet.....</i>	<i>13</i>
Anf. 38 MARIANNE WATZ (m).....	13
Anf. 39 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp).....	13
Anf. 40 MARIANNE WATZ (m).....	14
Anf. 41 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp).....	14
<i>Migrationsverkets ansvar för asylsökandes bostäder.....</i>	<i>14</i>
Anf. 42 MAGDALENA STREIJFFERT (s).....	14
Anf. 43 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m).....	15
Anf. 44 MAGDALENA STREIJFFERT (s).....	15
Anf. 45 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m).....	15
<i>Livsmedelsproduktionen.....</i>	<i>16</i>
Anf. 46 SVEN BERGSTRÖM (c).....	16
Anf. 47 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	16
Anf. 48 SVEN BERGSTRÖM (c).....	16
Anf. 49 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	17
<i>Den öppna förskolan.....</i>	<i>17</i>
Anf. 50 PIA NILSSON (s).....	17
Anf. 51 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp).....	17
Anf. 52 PIA NILSSON (s).....	18
Anf. 53 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp).....	18
<i>Försäljning av Vattenfall.....</i>	<i>18</i>
Anf. 54 HANNAH BERGSTEDT (s).....	18
Anf. 55 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp).....	19
Anf. 56 HANNAH BERGSTEDT (s).....	19
Anf. 57 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp).....	19
<i>Vindkraften.....</i>	<i>19</i>
Anf. 58 PER BOLUND (mp).....	19
Anf. 59 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp).....	20
Anf. 60 PER BOLUND (mp).....	20
Anf. 61 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp).....	20
Anf. 62 FÖRSTE VICE TALMANNEN.....	21
3 § Anmälan om fördröjt svar på interpellation.....	21
4 § Bordläggning.....	21
5 § Anmälan om skriftliga svar på frågor.....	22
6 § Kammaren åtskildes kl. 15.01.....	22

